

Analysavdelningen
Enheten för samhälle och miljö
Tobias Persson
tobias.persson@energimyndigheten.se

Miljömyndighetsutredningen
Kv. Garnisonen
103 33 Stockholm

Frågor till myndigheter mer uppdrag inom miljömålssystemet från Miljömyndighetsutredningen

Energimyndigheten lämnar härmed svar på de frågor som ställs från Miljömyndighetsutredningen. Myndigheten bidrar gärna även i det fortsatta arbetet.

1. *Finns det några överlappnings- eller samordningsproblem mellan myndigheterna eller mellan myndigheterna och andra aktörer (t.ex. forskningsstiftelserna) som har uppgifter inom miljömålssystemet?*

Energimyndigheten anser att det inte är ett problem att det finns samordningsbehov inom miljömålssystemet så länge som systemet har ett tudelat syfte – att vara system för uppföljning av mål samtidigt som det inom systemet ska genomföras åtgärder för att målen ska kunna nås.

Miljömålssystemet är idag organiserat på ett sätt som innebär att vissa myndigheter har ett utpekat ansvar. Eftersom dessa myndigheter inte har rådighet över styrmedel och åtgärder som påverkar miljömålet utgör detta ansvar i realiteten endast uppföljning av målet.

När det gäller ansvaret för uppföljning av miljömålen bedömer Energimyndigheten att det vaken finns överlappning – eller samordningsfrågor av större betydelse. Arbetsformerna har utvecklats under många år och fungerar numera väl.

När det däremot gäller styrmedel och åtgärder för att miljömålen ska kunna uppnås behövs det framförallt en tydlig styrning från Regeringen. Däremot finns det idag inte några överlappningsproblem. Betydande överlappningsproblem skulle uppstå i en situation där det skapas en myndighet som får till uppgift att föreslå förändringar eller nya styrmedel och åtgärder men att genomförandet ska ske hos en annan myndighet. Det finns denna typ av myndighet idag och Energimyndighetens erfarenhet är att det skapar betydande samordnings- och samarbetsproblem.

Sammantaget kan Energimyndigheten konstatera att det alltid kommer att finnas samordnings- och överlappsbehov inom miljömålsarbetet. Den åtgärd som skulle minska detta problem är en tydligare politisk styrning.

2. *Vilka är de största utmaningarna för myndighetens eget miljöarbete under de närmaste 5-10 åren?*

Energimyndigheten ansvarar för flera styrmedel som påverkar miljömålen. Samtidigt har dessa styrmedel i flera fall andra huvudsyften, till exempel stärkt konkurrenskraft, ökad försörjningstrygghet eller minskat importberoende. I myndighetens arbete är utgångspunkten att utvecklingen av styrmedel ska beakta eventuell påverkan på alla relevanta samhällsmål.

Statskontoret lyfte i rapport 2013:13 fram Energimyndighetens förmåga att införliva miljömålsarbetet i övrig verksamhet. Att fortsätta med att integrera miljömålen i Energimyndighetens verksamhet är centralt även de kommande 5-10 åren. Detta stärks av förordningen om miljöledning i statliga myndigheter som ställer krav på att myndigheter ska arbeta systematiskt med sin direkta och indirekta miljöpåverkan. Myndigheten tolkar den indirekta miljöpåverkan som verksamhetens påverkan på miljömålen. En utmaning är därför att ännu bättre integrera miljömålsarbetet med myndighetens interna miljöledningsarbete.

Energimyndigheten har flera roller och det finns specifika utmaningar inom de respektive rollerna.

För Energimyndigheten som *expertmyndighet* handlar det om att skapa förutsättningar för ett ekologiskt hållbart energisystem som samtidigt innebär konkurrenskraft och trygg energiförsörjning.

I Energimyndighetens *stödjande roll* ska miljömålen fortsätta vara en grund till vilket beslut som fattas vid forskningsfinansiering. Myndigheten behöver även fortsätta att stödja utvecklingen för ökad energihushållning inom bostäder och industrier samt utvecklingen av ett hållbart transportsystem.

I Energimyndighetens *styrande roll* behöver effekterna på miljömålen av de styrmedel som myndigheten ansvarar för att fortsätta bli kvantifierade och vara en del av utvecklingen av dessa styrmedel.

3. *Vilka är de 5-6 största utmaningarna inom miljöområdet under de närmaste 5-10 åren?*

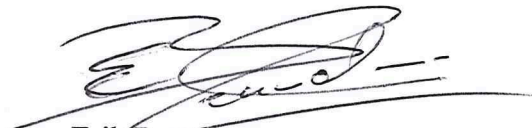
Det finns oerhört stora utmaningar inom miljöområdet, till exempel bevarande av biodiversitet, minskad spridning av kemikalier och tungmetaller i naturen. När det gäller Energimyndighetens verksamhet styrs denna framförallt av generationsmålet sträcksats "andelen förnybar energi ökar och att energianvändningen är effektiv med minimal påverkan på miljö".

För att främja en ökad andel förnybar energi är det centralt att föreslå eller utveckla styrmedel. Samtidigt måste dessa styrmedel beakta att all energianvändning, även förnybar, har en miljöpåverkan. Att bidra till att

säkerställa att den förnybara energi som tillförs energisystemet de kommande 5-10 åren är ekologiskt hållbar är en stor utmaning för myndigheten.

Samtidigt är det en utmaning att säkerställa att utveckling mot ett ekologiskt hållbart energisystem inte försämrar konkurrenskraften eller leder till en försämrad försörjningstrygghet på energiområdet.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Erik Brandsma. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit avdelningscheferna Anita Aspegren, Roger Eklund, Mattias Eriksson, Zofia Lublin och Birgitta Palmberger samt direktören för strategiska frågor Anneli Eriksson och verksjuristen Jenny Johansson. Föredragande har varit enhetschefen Tobias Persson.

Erik Brandsma
Tobias Persson